

ВПЛИВ АЛЬФА-ЛІПОЄВОЇ КИСЛОТИ НА ПЕРЕБІГ ДІАБЕТИЧНОЇ ШЛУНКОВО-КИШКОВОЇ АВТОНОМНОЇ НЕЙРОПАТІЇ

С.М. Ткач, Г.І. Макаренко

*Інститут ендокринології та обміну речовин ім.В.П.Комісаренка АМН України, 04114 Київ;
'Український науково-практичний центр ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних
органів і тканин МОЗ України, 02175 Київ, Україна*

Діабетична шлунково-кишкова автономна нейропатія (ДШКАН), яка проявляється гастропарезом, холецистопарезом, діареєю чи закрепами є одним з поширених інвалідизуючих уражень у хворих на цукровий діабет. Відсутність ефективних засобів терапії ДШКАН спонукає до продовження їх пошуку. Попередні дослідження вказують на високу ефективність у лікуванні діабетичної кардіоваскулярної автономної нейропатії препарату антиоксидантної дії альфа-ліпоєвої кислоти. Однак залишається невивченою можливість її впливу на перебіг ДШКАН.

З цією метою обстежено 32 хворих на цукровий діабет 1 типу у стані компенсації або субкомпенсації, з клінічною симптоматикою ДШКАН, і 33 здорові особи того ж віку та статі. Серед обстежених було 22 жінки і 10 чоловіків у віці від 19 до 51 року, з тривалістю хвороби від 7 до 33 років. На тлі інсулінотерапії, яка проводилася усім хворим, 20 з них приймали 20-денний парентеральний курс лікування еспа-ліпоном (альфа-ліпоєва кислота), щоденно одноразово по 600 мг. Інші 12 пацієнтів того ж віку і статі склали контрольну групу. Крім клінічного спостереження за перебігом ДШКАН, вивчали стан вегетативного тонуусу за даними спектрального аналізу серцевого ритму, евакуаторну функцію шлунка за даними об'ємометричної рентгеноскопії з рентгенографічним моніторингом.

На початку спостереження, окрім характерних клінічних ознак ДШКАН у вигляді відчуття важкості у ділянці шлунка, нудоти, інколи блювання залишками їжі (яка була з'їдена порівняно давно), порушень випорожнення, за даними рентгенологічного обстеження у більшості хворих виявлявся гіпотонічний тип функціональних порушень моторної активності шлунка з в'ялою перистальтикою та поверхневими перистальтичними хвилями. Евакуаторна функція шлунка була сповільненою. Ці зміни спостерігалися на тлі значного послаблення вегетативного тонуусу, з високовірогідним зниженням загальної спектральної потужності варіабельності ритму серця і всіх її складових компонент.

Після курсу лікування з еспа-ліпоном у хворих, на відміну від контрольної групи, відмічалася позитивна динаміка клінічної симптоматики ДШКАН. Так, 9 з 20 хворих групи відмітили нормалізацію випорожнення, зникнення нудоти, блювання, відчуття важкості у ділянці шлунка. У решти хворих зменшилися скарги на порушення з боку травного каналу. Після курсу лікування еспа-ліпоном у 5 хворих нормалізувалися і у 12-зменшилися порушення моторики шлунка. Евакуаторна функція шлунка прискорилося. Ці зміни моторики шлунка відбувалися на тлі підвищення функціональної активності парасимпатичного і симпатичного відділів автономної нервової системи: відповідно до спектрального аналізу варіабельності серцевого ритму зросла потужність компонент VLF, LF, а HF мала тенденцію до зростання.

Таким чином, результати дослідження вказують на позитивний вплив альфа-ліпоєвої кислоти на перебіг ДШКАН.